

lig Energi for at bringe denne Sag i Orden, saaledes som den nu foreligger, efter hvad der er passeret under Forhandlingerne om Pengenes Tilvebringelse her i dette ærede Thing. Jeg er fuldt og fast overbevist om, at da det ærede Finantsudvalg forrige Aar udtalte, at det maatte finde, at denne Sag, efter at Kontrakterne vare afsluttede, var vel afviklet under Hensyn til de bestaaende Forhold, da var det ærede Medlem, der sidst havde Ordet, ligesaa overbevist som jeg om, at Regjeringen paa en særdeles heldig Maade havde ordnet dette Anliggende. Nu er der vel et Moment, som altid lige overfor dem, der ikke gjerne vilde gaa dybt ind paa Ting, er det afgjørende, og det er, om det sidste Hæd har været med eller ikke. Havde vi aabnet Banerne i Hensindhold til den afsluttede Kontrakt den 1ste Juli 1874 — og jeg tør dertil sige, at der fra Regjeringens Side er gjort Alt, og at Intet er undladt for at naae dette Maal — vilde det ærede Medlem med Rette have sagt, hvad han sagde, den Gang han blev gjort bekendt med de nu af ham saa overordentlig fordømte Kontrakter — saa vilde han nu som den Gang have sagt, at denne Sag paa en overordentlig heldig Maade var afviklet af Regjeringen, at den under de bestaaende Forhold heldig var sat i Scene, at man havde faaet disse Jernbaner byggede for en ganske ualmindelig billig Pris, og at man havde faaet alle Forundersøgelser i dette vidtløftige Anlæg af 25 Mile Jernbane i en Egn, hvor det ingenlunde var saa overordentlig let at foretage Undersøgelser, gjorde paa en saadan Maade, at Regjeringen fortjente al mulig Paaskjønnelse og Tak. Nu have ulykkelige Omstændigheder maasse i Forbindelse med, at Entreprenuerne ikke have udvist den fornødne Energi, gjort, at Regjeringens Medkontrahenter misligholdte Kontrakten, og dette Udfald, som ligger udenfor Regjeringens Paavirkning, er nok for det ærede Medlem til at oppriple Tilstanden fra den første Gang, han tillige med nogle Meningsfæller, et Mindretal, stillede Vædringsforslag, og at betragte det, som man den Gang her i denne Sal ansaa for det rigtige Synspunkt, som aldeles forsammeligt og forkasteligt. Kun de Herrer havde det rette Syn paa Sagen, siges der, og nu vilde De velte et Ansvar over paa Regjeringen, for hvilket den kan sige sig fri, og hvorfor den kan tage sig denne Ting ganske overordentlig let; thi her er ikke Tale om noget moralsk end sige noget juridisk Ansvar. Jeg vilde i det ærede Medlems Sted beklage, hvad der er sket, og i sin Tid, naar Forholdene laa saaledes for, at man helt kunde bedømme dem, affige sin Dom om, hvorledes man burde opfatte sin Stilling lige over for Entreprenuerne; thi fra Regjeringens Side er, som sagt, Alt sagt. — Det var en yderst mærkelig Anskuelse, som det ærede Medlem gjorde gjældende med Hensyn til Regjeringens Stilling til denne Sag, nemlig, at, naar

et Mindretal til Trods for Regjeringen prøvede en Bevilling paa 300,000 Rb. og et Flertal lod sig trække med af Regjeringen, saa skulde denne tage Hensyn til dette Mindretal. (Berg: Nei!) Jeg glæder mig over denne Modsigelse fra det ærede Medlems Side; thi skal Regjeringen intet Hensyn tage dertil, maa den følge Flertallet, og da den fulgte dette, havde den ikke en Stilling at bygge Baner for. Det er jo aldeles aabenbart, at det Flertal, der følger Regjeringen, har sin lige saa fulde Overbevisning om, at det er det Rette, naar det stemmer med Regjeringen, som Mindretallet, der gaar mod Regjeringen, har, naar det stemmer paa anden Maade. Jeg tror at turde hævde for ethvert Medlem her i Salen, hvad enten det gaar med eller mod Regjeringen, at det stemmer efter moden Overveielse og efter dets egen Overbevisning, og naar et Medlem ikke turde hævde denne Anskuelse her, turde det gaa ilde i denne Sal, hvad jeg ikke har Grund til at paastaa, at det vil; men hvad jeg tror at turde paastaa, er, at jeg undrer mig over at høre modsagt, at det Flertal, der følger Regjeringen, at de Medlemmer, der stemme med den, ikke lige saa fuldt have gjort sig deres Stilling til Sagen tydelig, ikke ere lige saa overtydede om deres Anskuers Rigtighed og ikke hævde den med den samme Styrke som de, der som Mindretal stemme imod Regjeringen. — Det ærede Medlem yttrede sig dernæst om Regjeringens værgeløse Stilling i Følge den afsluttede Kontrakt, denne meget mangelfulde og sørgelige Kontrakt. Det er jo ikke nogen Demmelighed, hvorledes Regjeringens Stilling var i Følge denne Kontrakt lige over for Kontrahenterne. Kontrakten blev, som bekendt, meddelt det meget ærede Finantsudvalg, der endogsaa søiede visse Oplysninger til med Hensyn til den tvingende Stilling, som Regjeringen havde betinget sig i denne Sag. Efter at man nemlig havde fremsendt Kontrakten og givet alle Oplysninger, siger Finantsudvalget desangaaende, for yderligere at berolige Thinget, til hvilket denne Betænkning var skreven, om den Myndighed, som Regjeringen havde med Hensyn til Kontrakten: „Til denne af Ministeren givne Fremstilling skal Udvalget efter § 55 i de afsluttede Kontrakter sige, at der til Sikkerhed for Kontraktens Opholdelse er stillet en Kaution af 100,000 Rb. i gode Effekter, og at der endvidere tilbageholdes 10 pCt. i den maanedlige Udbetaling til Entreprenuerne, indtil der er udført Arbejder og Leverancer for den halve Kontraktsum, af hvilket indeholdte Beløb Halvdelen udbetales, naar $\frac{3}{4}$ af Arbejder og Leverancer ere udførte, og den anden Halvdel, naar Indenrigsministeren har anerkjendt Anlægget som fuldført. Ligeledes tjener som Sikkerhed alt her i Landet beroende Arbeidsmateriel og Bygningsmateriale.“ Det ærede Udvalg har vist den Velvilje at give beroligende Forsikringer for det ærede Thing og har altfaa af sit Eget indført i Udvalgets Be-